

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Forsknings- og høyere utdanningsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2215-

29. april 2021

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1923 (2020-2021) fra stortingsrepresentant Roy Steffensen til forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Jeg er opptatt av at flere studenter skal få mulighet til å ha praksis som del av utdanningen. Praksis er en krevende læringsaktivitet for både utdanningsinstitusjonene og arbeidslivets aktører, og mange virksomheter som deltar i praksissamarbeid, bruker mye tid og ressurser på å følge opp den enkelte student. Hvor omfattende innsats som kreves, varierer fra utdanning til utdanning. For eksempel er halvparten av sykepleierutdanningen praksis, mens mange disiplin-fag ikke har obligatorisk praksis i det hele tatt. Spørsmålet om kostnader vil være annerledes for sektorer som gjennom lov er pålagt å bidra til utdanning og opplæring av studenter og de som kan velge om de ønsker å ta inn praksisstudenter.

Når det gjelder tiltakene i meldingen som går på å forsterke kommunenes og de private aktørenes ansvar for praksis i helse- og sosialfagutdanningene, innebærer tiltakene nettopp å sette i gang en utredning som inkluderer kostnadsspørsmålet.

Når det gjelder å øke bruken av praksis i utdanninger der dette ikke er en obligatorisk del, og der bedriftene kan delta frivillig, mener jeg at man må se på gevinstene av å ha studenter i praksis. Derfor er det også et tiltak i meldingen å øke bruken av praksis i staten ved at departementene og noen utvalgte statlige virksomheter går foran og tilbyr praksisopphold til studenter. Kunnskapsdepartementet har selv svært gode erfaringer med å ta imot studenter i praksis og ser absolutt ikke på det som en kostnad, men mer som en berikelse.

I innspillene til meldingen påpeker flere, blant annet NHO, at det er særlig krevende å delta i praksissamarbeid for små og mellomstore bedrifter, og de etterlyser egne insentiver for disse. Jeg mener at hver enkelt virksomhet må vurdere om et utdanningssamarbeid bygger opp under egne interesser, og om det er noe virksomheten ønsker å delta i. Et samarbeid kan være gunstig blant annet med tanke på rekruttering og tilgang til kompetanse, og som en mulighet til å etablere eller styrke relasjoner med lokale utdanningsinstitusjoner.

Jeg mener altså at gevinstene av å delta i praksissamarbeid er store, og at praksisstudenter og samarbeid med fagmiljøer er en ressurs. Jeg mener derfor at det er bedre at utdanningsinstitusjonene satser på praksissamarbeid med bedrifter som ser verdien i slikt samarbeid, heller enn at vi skal bygge ordninger for å støtte bedrifter for å ta inn studenter som de ikke ser nytten av.

Et eventuelt tilskudd til bedrifter slik at bachelor- og masterstudentene på de store utdanningene som ikke har obligatorisk praksis i dag ville totalt beløpe seg på et sted mellom 480 millioner kroner og 1,68 milliarder kroner hvis vi legger til grunn at de skal ha ett praksisopphold i løpet av utdanningen. Kostnaden avhenger selvsagt av tilskuddssatsen og lengden på praksisoppholdet.

Jeg har beregnet satsen på praksisopphold med utgangspunkt i basistilskuddet for lærlinger. Da ser det slik ut med tre ulike alternative lengder på oppholdet per student:

- 12 uker: 40 600 kroner i tilskudd per student
- 6 uker: 20 300 kroner i tilskudd per student
- 3 uker: 10 150 kroner i tilskudd per student

Jeg har tatt utgangspunkt i bachelor- og masterstudenter på fagområdene økonomi og administrasjon, matematikk og naturvitenskap, samfunnsvitenskap, humaniora, ingeniør og teknologi. Det dekker de store gruppene som ikke har obligatorisk praksis. I beregningene har jeg ikke tatt med studenter på erfaringsbaserte mastergrader eller kortere studier. Jeg har tatt utgangspunkt i ett praksisopphold i løpet av en grad, altså en gang i løpet av bachelor og en gang i løpet av master. For de integrerte femårige har jeg beregnet to praksisopphold i løpet av graden.

Med forutsetningene jeg har beskrevet over kommer jeg frem til at det er behov for totalt 41 385 praksistilskudd i året dersom alle disse studentene skal få anledning til å ha ett praksisopphold i løpet av gradsutdanningen sin.

	3-årig BA	2-årig MA	5-årig	Totalt
Øk.adm	28 980	6 975	305	36 260
MatNat	11 700	5 670	445	17 815
Samf.vitenskap	11 010	4 935	625	16 570
Historisk-filosofiske fag	9 305	3 975		13 280
Ingeniør	11 660	50		11 710
Teknologi	505	3 695	9 495	13 695
Registrerte studenter totalt	73 160	25 300	10 870	109 330
Antall praksisopphold årlig	24 387	12 650	4 348	41 385
Kostnad praksis 12 uker	990 098 667	513 590 000	176 528 800	1 680 217 467
Kostnad praksis 6 uker	495 049 333	256 795 000	88 264 400	840 108 733
Kostnad praksis 3 uker	247 524 667	128 397 500	44 132 200	420 054 367

Med hilsen

Henrik Asheim

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur